

Mesto Košice – Mestská polícia Košice

Tr. SNP 48/A, 040 11 Košice

Kriminálna prevencia pre deti a mládež (I. časť)

Ing. Slavomír Pavelčák – Roman Jabrik

1. Na ulici

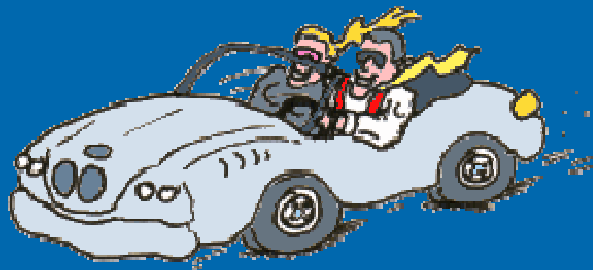
Nemal by si nikdy zabúdať na to, že na ulici striehnu rôzne nebezpečenstvá, preto:

- Tvoji rodičia alebo starí rodičia, by mali vždy vedieť kam a s kým ideš a približný čas Tvojho návratu.
- Pokiaľ to je možné, vždy chodievaj po ulici s niekým, koho poznáš.
- V prípade, ak musíš ísť niekde sám, tak sa snaž vyhýbať slabo osvetleným miestam, neudržiavaným podchodom alebo opusteným domom, neprechádzaj okolo vysokých kríkov a tesne okolo dverí. Radšej choď uprostred chodníka, ako pri jeho okrajoch.
- Nikdy si nesadaj k cudziemu človeku do auta, nikde s ním nechod' (do bytu, domu, pivnice atď.), aj keby tvrdil, že ho poslali rodičia.

- Ak je naďalej neodbytný a prehovára Ťa, rýchlo od neho odíď. Skús si zapamätať evidenčné číslo jeho vozidla alebo popis, môžeš tým pomôcť polícii.
- Pokiaľ sa dostaneš do nebezpečnej situácie (niekto Ťa prenasleduje, či už pešo alebo na aute, vyhráža sa Ti, má neslušné alebo nepríjemné návrhy a pod.) utekaj na najbližšie miesto, kde je veľa ľudí. Ak útek nie je možný, krič a volaj o pomoc. Určite si to niekto všimne.
- Neber od cudzích ľudí žiadne darčeky ani sladkosti.
- Nauč sa presne adresu, kde bývaš, telefónne číslo domov a telefónne číslo rodičom do práce.

2. Ochrana obydľia

- ☀ Požiadaj rodičov, aby Ti vysvetlili a ukázali, ako sa správne zamykajú a odomykajú dvere do bytu.
- ☀ Nikomu nedovoľ, aby poškodil vstupné dvere do Vášho vchodu, pretože slúžia všetkým obyvateľom Vášho domu, vrátane Teba. Uvedom si, že vchodové dvere sú prvou prekážkou pre zlodēja.
- ☀ Neotváraj vchodové dvere pomocou elektrického vrátnika bez uistenia, akej osobe otváraš, pretože do domu často vstupujú cudzí ľudia, ktorí tam nemajú čo hľadať.

- ☀ Nezneužívaj domové dorozumievacie zariadenie na rozhovory s kamarátmi.
- ☀ Nenechávaj kľúče od bytu pod rohožkou, v kvetináči a pod. Sú to prvé miesta, kde zloději zvyčajne hľadajú.
- ☀ Kľúče od bytu nenes na viditeľných miestach (na krku, v ruke a pod.).
- ☀ Pri vychádzaní z bytu sa najprv cez kukátko presvedč, či sa za dverami nikto nenachádza. Až potom vyjdi z bytu. Ak je tam niekto cudzí, radšej chvíľu počkaj, kým neodíde.
- ☀ Nezabudni vždy pri odchode skontrolovať, či sú všetky okná riadne pozatvárané a dvere do bytu zamknuté.

3. Doma bezpečne

- Ak máš byť dlhší čas doma sám, pozvi si domov so súhlasom rodičov kamaráta alebo spolužiaka.
- Vždy by si mal vedieť, kam rodičia idú a kedy sa vrátia domov.
- Nepoužívaj veci alebo zariadenia, ktoré Ti rodičia zakázali používať. Tento zákaz vydali rodičia preto, lebo sa boja o Tvoje zdravie.
- Ak niekto klope alebo zvoní pri dverách, neotváraj hneď dvere, použi kukátko a presvedč sa, kto stojí za dverami.
- Nikdy neotváraj vchodové dvere neznámej osobe, aj keby tvrdila, že ju posielajú rodičia.
- Neznámemu nehovor, že si doma sám. Môžeš mu povedať, že sa otec kúpe a nech príde neskôr.

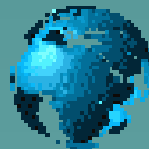
- Dvere neotváraj ani cudzej osobe, ktorá ponúka na predaj tovar, brusičovi nožov, opravárovi a pod. O vpustení týchto osôb do bytu môžu rozhodnúť iba Tvoji rodičia.
- Môže sa stať, že neznáma osoba začne búchať na dvere, vyhrážať sa Ti alebo sa bude dobýjať do bytu. V takom prípade volaj políciu a rodičom.
- Ak doma nemáte telefón nehanbi sa vyjsť na okno alebo balkón a kričať o pomoc.
- Požiadaj o pomoc susedov, keď si nevieš inak rady.

4. Ako správne používať telefón

- ☀ Požiadaj rodičov, aby Ťa naučili používať telefón.
- ☀ Dodržiuj pravidlá a podmienky používania telefónu, ktoré si si dohodol s rodičmi.
- ☀ Ak volá neznámy človek, nikdy sa mu nespovedaj, neodpovedaj na otázky typu: „Si doma sám?, Kedy sa vrátia domov rodičia?“ a pod.
- ☀ Nikdy neposkytuj cez telefón svoje osobné údaje ani osobné údaje rodičov a súrodencov.
- ☀ Ak Ti neznámy človek cez telefón navrhne stretnutie, vždy odmietni a povedz to rodičom.
- ☀ Ak sa chceš cez SMS zapojiť do nejakej súťaže alebo hlasovania, predtým o tom informuj svojich rodičov.

- ☀ Keď dostaneš vulgárne, neslušné, násilné alebo výhražné SMS prípadne obrázky, ihneď to oznám rodičom alebo triednemu učiteľovi.
- ☀ Uvedom si, že nie každá SMS, ktorú dostaneš, je pravdivá.
- ☀ Maj vždy na dosah núdzové telefónne čísla (polícia, hasiči, záchranka). Na tieto čísla **NIKDY** nevolaj, ak Ti naozaj nehrozí nebezpečenstvo.
- ☀ Každú stratu alebo krádež Tvojho mobilného telefónu ihneď oznám rodičom alebo triednemu učiteľovi.
- ☀ Ak to nie je nevyhnutné, nepoužívaj mobil na ulici, nevzbudíš tým pozornosť prípadného zlodeja alebo lúpežníka.
- ☀ Nadmerné používanie telefónu môže viesť k vzniku závislosti.

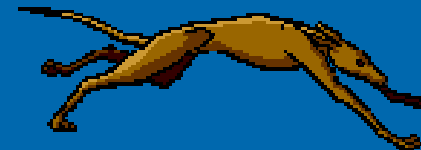
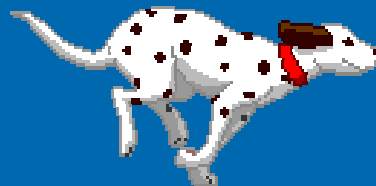

5. Kontakt so psom

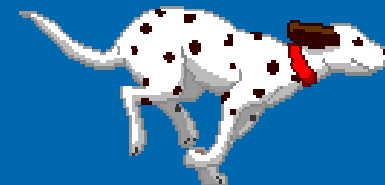
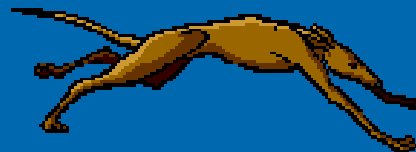
Pri hre alebo prechádzke na ulici sa Ti môže niekedy stať, že k Tebe príde cudzí pes. V takom prípade sa riaď nasledujúcimi pokynmi:

- Neutekaj, nekrič a nerob žiadne prudké pohyby, hlavne nie rukami.
- Nehladkaj ho, aj keď sa pes správa priateľsky, lebo jeho nálada sa môže zrazu zmeniť.
- Pokús sa od psa pomaly a pokojne odísť.
- Ak vidíš, že sa pes pripravuje na Teba zaútočiť (má naježenú srst' na krku a na chrbte, pomaly máva chvostom a vrčí), snaž sa skryť na miesto, kde si pred útokom chránený (napr. vchod do brány, za plot a pod.).

- Pokiaľ nemôžeš utiecť, zostaň stáť pokojne so zovretými rukami v päst' a hovor na psa pokojným hlasom. Nikdy sa psovi neotáčaj chrbtom, ani nekl'akaj. Nehľad' mu uprene do očí, ale maj ho vždy pod dohľadom.
- Ak Ťa pes pohrýzol, okamžite vyhľadaj lekársku pomoc. Snaž sa zapamätať si podobu psa a miesto, kde k napadnutiu došlo.
- Nikdy nevstupuj do uzavretých priestorov, kde sa nachádza pes, bez súhlasu a prítomnosti jeho majiteľa.
- K cudziemu psovi sa nepribližuj, aj keď je priviazaný.
- Nikdy nehladkaj psa bez súhlasu jeho majiteľa.
- Neber psovi predmety, s ktorými sa hrá, lebo Ťa môže napadnúť.

Ak máš doma psíka, pamätaj na to:

- nauč sa zaobchádzať so psíkom jemne a s rešpektom, aby mal radosť z toho, že je v Tvojej spoločnosti,
- zúčastňuj sa pri starostlivosti o psíka,
- psíka by si mal venčiť na vôdzke,
- nesmieš psíkovi dovoliť behať po detskom ihrisku,
- musíš po ňom odstrániť ním spôsobenú nečistotu.

V každom meste existujú pravidlá, kam pes môže ísť a kam nie. Zisti si ich a dodržiuj ich.

6. Na záver zopár rád ...

- ☀ Rodičov pravidelne informuj o tom, kde si a čo robíš.
- ☀ Maj sa na pozore, ak Ti niekto ponúka lákavú vec, zábavu a nič za to nechce alebo to robí len pre to, že sa mu „páčiš“.
- ☀ Všímaj si neznámych a podozrivých ľudí v dome, nevstupuj s nimi do výťahu.
- ☀ Každý prípad ubližovania Tebe, Tvojim kamarátom alebo spolužiakom ihneď oznam rodičom, škole alebo polícii.
- ☀ Ak Ti niekto ponúkne cigarety, alkohol alebo drogy, vždy rázne odmietni.

- ☀ Nikdy sa nehraj so zápalkami alebo zapaľovačom.
- ☀ Dávaj si pozor na svoj bicykel a ostatné veci, ktoré si berieš von, nenechávaj ich bez dozoru.
- ☀ Nauč sa dôležité telefónne čísla, na ktoré sa môžeš obrátiť v prípade núdze:

☀ Integrovaný záchranný systém **112**

☀ Hasiči **150**

☀ Lekárska služba **155**

☀ Polícia **158**

☀ Mestská polícia **159**

Závěrečný test

1. Kedy volať políciu?

- a) keď niekto chodí dlhšiu dobu podozrivo po parkovisku okolo aút
- b) keď ma otec potrestal, pretože som niečo vyparatil
- c) niekedy si treba preveriť aj políciu, či náhodou nespí

2. Aké je tiesňové telefónne číslo na Mestskú políciu?

- a) 157
- b) 158
- c) 159

3. Na ulici uvidíš voľne pobeťovať psa, ktorý ide rovno k Tebe. Ako sa zachováš?

- a) dám mu najavo, že sa ho nechcem udrieť, aby vycítil, že som kamarát a pohladím ho**
- b) ostanem stáť, zavriem ruky v päst' a počkám čo urobí on**
- c) otočím sa a rýchlo začnem utekať do bezpečia, aby ma nepohrýzol**

4. Aké je tiesňové telefónne číslo na Záchrannú lekársku službu?

- a) 165**
- b) 158**
- c) 155**

5. Si sám doma, niekto zvoní pri dverách a na Tvoju otázku „Kto je?“ dostaneš odpoveď: „Plynári, otvorte, vymieňame plynomery.“ Ako sa zachováš?

- a) neotvorím, poviem im, aby prišli neskôr, pretože otec sa sprchuje a ihneď zavolám rodičom**
- b) pozriem sa cez kukátko a keď tie osoby majú montérky, pustím ich, ale ihneď zavolám rodičom**
- c) neotvorím, poviem im, že som doma sám a ihneď volám rodičom a políciu**

6. Čo urobíš, keď Ťa neznáma osoba ponúkne sladkosťami a pozve Ťa do auta?

- a) sadnem si do auta a budem rád, že sa zadarmo odveziem s cukríkmi v ústach**
- b) poďakujem, odmietnem a rýchlo sa vzdialim**
- c) do auta si nesadnem, ale cukríky si vziať môžem, tie mi nemôžu ublížiť**

7. Aké je tiesňové telefónne číslo na Hasičský a záchranný zbor?

- a) 150**
- b) 160**
- c) 158**

Výsledky závěrečného testu

1. a)

4. c)

7. a)

2. c)

5. a)

3. b)

6. b)

Záver

Cieľom tejto prezentácie bolo predviesť žiakom I. stupňa ZŠ spôsoby ako sa ochrániť na ulici pred možným nebezpečenstvom.

Tento materiál vznikol vďaka finančnej podpore Rady vlády SR pre prevenciu kriminality v rámci projektu „Kriminálna prevencia pre deti a mládež“.

